

روایت نماینده کارگری از چالش‌های بیمه بیکاری

از ناترازی منابع تا گله‌مندی از شیوه بازرسی

عضو شورای عالی کار با اشاره به افزایش درخواست‌های بیمه بیکاری پس از جنگ و ناترازی منابع و مصارف صندوق و گفت: همزمان، سخت‌گیری در بازرسی‌ها و قطع مقرری برخی کارگران به دلیل شیوه فعلی نظارت، به یکی از مهم‌ترین چالش‌های بیمه بیکاری تبدیل شده است.

صندوق بیمه بیکاری این روزها از دو سو زیر فشار است؛ از یک سو، سیل متقاضیانی که به دنبال تبعات جنگ و تعطیلی کارگاه‌ها راهی ادارات کار شده‌اند و از سوی دیگر، کسری منابع مزمّنی که گلايه هميشگي متولیان آن بوده است. در این میان، محمدرضا تاجیک، نماینده جامعه کارگری و عضو شورای عالی کار، در گفت‌وگویی با ایسنا، از وضعیت منابع و مصارف صندوق، دلایل قطع مقرری کارگران و چالش‌های شیوه بازرسی‌ها سخن گفت.

به گزارش ایسنا، تاجیک با بیان اینکه بیمه بیکاری ساختار مشخصی چه در بخش دریافت و چه در بخش پرداخت دارد، اظهار کرد: حتی مدتی که باید مقرری پرداخت شود نیز در ساختار آن کاملاً تعریف شده است. این ساختار کلی، در بخشنامه بیمه بیکاری که در سال ۱۳۶۹ ابلاغ شد، آمده و متعاقباً در سال ۱۳۹۵ نیز به‌روزرسانی شده است.

او سپس به مشکل امروز صندوق یعنی ناترازی میان منابع و مصارف اشاره کرد و افزود: مشکلی که به عنوان نماینده‌های کارگران مطرح می‌کنیم، به تحولات پس از جنگ در بحث منابع بیمه بیکاری برمی‌گردد، به‌واسطه شرایطی که برای کارفرما و کارگاه‌ها پیش آمد، با رشد چشمگیر تعداد دریافت‌کنندگان بیمه بیکاری روبه‌رو شدیم و از سوی دیگر، منابع و مصارف با یکدیگر همخوانی ندارند.

تاجیک در ادامه با اشاره به راي‌زي‌ها برای جايه‌جايي ساختاری بیمه بیکاری، یادآور شد: در سازمان تامین اجتماعی این بحث مطرح است که در دولت، بیمه بیکاری در ساختار کلی جابه‌جا و از این سازمان جدا شود که نشست مرتبط با آن نیز تا چند روز آینده برگزار می‌شود. با این حال، در شرایط فعلی، هنوز ساختار گذشته فعال است و باید طبق آن عمل شود. علاوه بر این، ما چند جلسه با اداره کار وزارت کار و یک جلسه هم در دیوان داشتیم. همچنین یک فرصت سه‌ماهه برای جنگ به کارگران داده شده بود که شرایط خاص خود را داشت و برای کسانی که قصد استفاده از این مقرری را داشتند، ضوابطی در نظر گرفته شد.

نماینده کارگری در ادامه با بیان اینکه به دلیل افزایش دریافت بیمه بیکاری در سه ماه گذشته، سخت‌گیری‌ها به‌طور طبیعی بیشتر شده و این موضوع سیکل پرداخت در برخی مناطق را طولانی‌تر کرده است، ادامه داد: کارفرماها باید با ارائه به‌موقع و دقیق فهرست‌ها و مدارک مورد نیاز، از فشار مضاعف بر سیستم اداری و سرگردانی کارگران بکاهند.

در قانون کار پیش‌بینی شده که کارگاه‌های آسیب‌دیده می‌توانند از ظرفیت بیمه بیکاری استفاده کنند. با این حال مشکل ما همچنان منابع و مصارف است. صندوق تامین اجتماعی به‌طور معمول با کسری منابع مواجه است و گلايه هميشگي ما از کارکنان و روسای سازمان این بوده که در این زمینه همکاری بیشتری صورت گیرد.

تاجیک سپس با یادآوری اینکه دریافت بیمه بیکاری مستلزم بیکاری غیرارادی، اتمام قرارداد یا شرایط ناشی از جنگ است، تصریح کرد: در قانون کار پیش‌بینی شده که کارگاه‌های آسیب‌دیده می‌توانند از ظرفیت بیمه بیکاری استفاده کنند. با این حال مشکل ما همچنان منابع و مصارف است. این چالش مشخصاً به دلیل جنگ تحمیلی ایجاد شد. صندوق تامین اجتماعی به‌طور معمول با کسری منابع مواجه است و گلايه هميشگي ما از کارکنان و روسای سازمان این بوده که در این زمینه همکاری بیشتری صورت گیرد. کارگری که سال‌ها حق بیمه پرداخت کرده، باید روزی بتواند از آن استفاده کند و سازمان نیز نباید به‌گونه‌ای عمل کند که فرد از دریافت حق خود منصرف شود. وی در ارتباط با افزایش شکایت‌ها از قطع بیمه بیکاری، گفت: مشکلات ایجاد شده، عموماً مربوط به نحوه مراجعه بازرسان سازمان به منازل کارگران بیکار شده

است. بازرسان مراجعه می‌کنند تا از بیکار بودنشان مطمئن شوند و اگر مشکلی درباره قطع بیمه بیکاری ایجاد می‌شود، عموماً به دلیل عدم حضور فرد در منزل در زمان مراجعه بازرس بوده است. با این حال، درخواست ما از همکاران و بازرسان تامین اجتماعی این است که صرف یک یا دو بار مراجعه و عدم حضور موقت فرد، ملاک قطع مقرری قرار نگیرد. ممکن است فرد برای کاری جزئی از خانه خارج شده باشد و آن‌چه اهمیت دارد، همکاری بیشتر سازمان با کارگران در این زمینه است. عضو شورای عالی کار سپس درباره بیشترین دلایل قطع مقرری توضیح داد: در مواردی عضویت افراد در هیات‌مدیره شرکت‌ها نیز باعث قطع بیمه بیکاری شده است. برخی کارگران می‌گویند که ما صرفاً بازرس یا عضو غیرموظف بوده‌ایم و با وجود داشتن عنوان، هیچ شغل یا دستمزد ثابتی در آن شرکت نداشته‌ایم، اما مقرری قطع شده است. درخواست ما این است که در این موارد، به‌دلیل عدم اشتغال واقعی و فقدان دستمزد ثابت، با فرد همکاری شود. تاجیک با تأکید بر اینکه طبق قانون بیمه بیکاری، سازمان اصولاً نمی‌تواند مقرری را قطع کند، مگر در صورتی که کارگر مشغول به کار شده باشد، افزود: وقتی بازرس به منزل مراجعه می‌کند و فرد حضور ندارد، این برداشت صورت می‌گیرد

رشد ۱۱۱ درصدی نرخ لوازم خانگی در یک سال

کشور بالاتر قرار دارد. تورم سالانه کل کشور ۶۲ درصد و تورم سالانه لوازم خانگی ۶۶۴ درصد ثبت شده است. این موضوع نشان می‌دهد که روند افزایش نرخ در این بازار طی دوازده ماه گذشته نیز از میانگین اقتصاد کشور فراتر بوده است.

افزایش نرخ لوازم خانگی از چند جهت بر اقتصاد خانوارها اثرگذار است. این کالاهای به دلیل نرخ بالا، جزو خریدهای سرمایه‌ای خانوار محسوب می‌شوند و رشد سریع قیمت‌ها موجب می‌شود بسیاری از خانواده‌ها خرید یا تعویض وسایل ضروری خود را به تعویق بیندازند. در نتیجه، تقاضای مصرفی کاهش یافته و بازار بیش از گذشته به سمت خریدهای اقسالی یا تعمیر و استفاده طولانی‌تر از کالاهای موجود حرکت می‌کند.

از سوی دیگر، رشد هزینه تولید، افزایش نرخ مواد اولیه، نوسانات نرخ ارز و بالا رفتن هزینه‌های حمل‌ونقل از جمله عواملی هستند که معمولاً بر نرخ تمام‌شده لوازم خانگی اثر می‌گذارند و می‌توانند به استمرار روند افزایشی قیمت‌ها دامن بزنند.

مجموع این آمارها نشان می‌دهد بازار لوازم خانگی همچنان یکی از بخش‌هایی است که فشار تورمی در آن بیش از میانگین اقتصاد احساس می‌شود. تداوم این روند می‌تواند قدرت خرید خانوارها را بیش از پیش کاهش داده و دسترسی بخش قابل توجهی از مصرف‌کنندگان به کالاهای بادوام را محدودتر کند؛ موضوعی که علاوه بر بازار مصرف، بر روند تولید و فروش این صنعت نیز اثرگذار خواهد بود.

تورم لوازم خانگی در خردادماه از میانگین کشور پیشی گرفت؛ تورم ماهانه این گروه ۹۰۷ درصد، نقطه‌به‌نقطه ۱۱۱۰۱ درصد و سالانه ۶۶۴ درصد ثبت شد و فشار بر قدرت خرید خانوارها افزایش یافت. به گزارش مهر، تورم لوازم خانگی در خردادماه با ثبت نرخ‌هایی بالاتر از میانگین کل کشور، بار دیگر از فشار مضاعف بر بازار کالاهای بادوام و سبب هزینه خانوارها حکایت دارد. بررسی داده‌های تورمی نشان می‌دهد که نرخ لوازم خانگی نه تنها در کوتاه‌مدت، بلکه در مقیاس سالانه نیز با شتابی بیشتر از متوسط تورم کشور افزایش یافته است.

بر اساس آمار منتشرشده، تورم ماهانه کل کشور در خردادماه به ۵۰۹ درصد رسیده، در حالی که تورم ماهانه لوازم خانگی ۹۰۷ درصد ثبت شده است. این اختلاف ۳۸ واحد درصدی نشان می‌دهد که نرخ انواع لوازم خانگی در یک ماه گذشته با سرعتی به‌مراتب بیشتر از میانگین نرخ کالاهای و خدمات افزایش یافته است.

در شاخص نقطه‌به‌نقطه نیز وضعیت مشابهی مشاهده می‌شود. تورم نقطه‌به‌نقطه کل کشور ۸۸۶ درصد اعلام شده، اما این شاخص برای لوازم خانگی به ۱۱۱۰۱ درصد رسیده است. به بیان دیگر، خانوارها برای خرید لوازم خانگی نسبت به خرداد سال گذشته به طور متوسط بیش از دو برابر هزینه پرداخت می‌کنند؛ رقمی که از رشد شدید نرخ این گروه کالایی به مقایسه با سایر کالاهای و خدمات حکایت دارد.

در شاخص تورم سالانه نیز اگرچه فاصله میان دو نرخ کمتر است، اما همچنان تورم لوازم خانگی از میانگین

تورم پوشاک بالاتر از میانگین اقتصاد

مناسبت‌های ضروری محدود می‌کنند. همین مسئله باعث شده بازار پوشاک در سال‌های اخیر با پدیده‌ای روبه‌رو شود که کارشناسان از آن با عنوان «رکود تورمی» یاد می‌کنند؛ یعنی از یک سو قیمت‌ها به طور مستمر افزایش می‌یابد و از سوی دیگر حجم فروش کاهش پیدا می‌کند در چنین شرایطی تولیدکننده نمی‌تواند قیمت‌ها را ثابت نگه دارد و نه قادر است افزایش کامل هزینه‌ها را به مصرف‌کننده منتقل کند، زیرا هر افزایش نرخ با کاهش بیشتر تقاضا همراه می‌شود. نتیجه این وضعیت، کاهش حاشیه سود، افت نقدینگی واحدهای تولیدی و کوچک شدن ظرفیت تولید است.

■ **قاچاق؛ برنده بازار در روزهای گرانی**

از سوی دیگر، ادامه این روند می‌تواند پیامدهای گسترده‌تری نیز به همراه داشته باشد. کاهش فروش واحدهای رسمی، زمینه را برای رشد پوشاک قاچاق و بدون شناسنامه فراهم می‌کند؛ محصولاتی که به دلیل نپرداختن مالیات و عوارض، با نرخ پایین‌تر وارد بازار می‌شوند و رقابت را برای تولیدکنندگان داخلی دشوارتر می‌کنند. در چنین فضایی، بنگاه‌های کوچک و متوسط که سهم قابل توجهی از اشتغال صنعت پوشاک را در اختیار دارند، بیش از سایرین در معرض آسیب قرار می‌گیرند.

بررسی آمارهای خردادماه نشان می‌دهد اگرچه تورم سالانه و نقطه‌به‌نقطه پوشاک اندکی کمتر از میانگین کل اقتصاد است، اما رشد ماهانه ۷۰۹ درصدی این گروه، از سرعت گرفتن افزایش قیمت‌ها خیر می‌دهد. اگر روند فعلی در متغیرهای اثرگذار از جمله نرخ ارز، هزینه تأمین مواد اولیه و هزینه‌های تولید ادامه پیدا کند، انتظار می‌رود بازار پوشاک در ماه‌های آینده نیز با افزایش نرخ روبه‌رو باشد؛ افزایشی که بیش از هر چیز قدرت خرید خانوارها را هدف قرار می‌دهد و فاصله میان تولیدکننده و مصرف‌کننده را عمیق‌تر می‌کند.

در چنین شرایطی، ثبات‌بخشی به اقتصاد کلان، کاهش نوسانات ارزی، تسهیل دسترسی تولیدکنندگان به مواد اولیه و کاهش هزینه‌های سربار تولید، مهم‌ترین پیش‌شرط‌های ماهر تورم در بازار پوشاک به شمار می‌رود. در غیر این صورت، صنعتی که ظرفیت بالایی در اشتغال‌زایی و ارزش‌آفرینی دارد، همچنان میان فشار هزینه‌های تولید و ضعف تقاضای مصرف‌کنندگان گرفتار خواهد ماند.

تورم ماهانه پوشاک در خرداد با ثبت ۷۰۹ درصد از تورم عمومی کشور پیشی گرفته؛ روندی که همزمان با افزایش هزینه‌های تولید، رکود تقاضا و قاچاق، بازار این صنعت را با چالش‌های جدی مواجه کرده است.

به گزارش مهر، آمارهای تورمی خردادماه از تشدید فشار قیمتی در بازار پوشاک حکایت دارد؛ بازاری که طی سال‌های اخیر همزمان با افزایش هزینه‌های تولید، کاهش قدرت خرید خانوارها و افت تقاضا، با رکودی مزمن دست‌وپنجه نرم می‌کند. تازه‌ترین داده‌ها نشان می‌دهد تورم ماهانه گروه «پوشاک و کفش» به ۷۰۹ درصد رسیده که دو واحد درصد بالاتر از تورم ماهانه کل کشور با نرخ ۵۰۹ درصد است. به بیان دیگر، سرعت رشد نرخ پوشاک در خرداد بیش از میانگین افزایش نرخ سایر کالاهای و خدمات بوده است.

اگرچه تورم نقطه‌به‌نقطه پوشاک با ثبت ۸۲۰۲ درصد اندکی پایین‌تر از تورم ۸۸۶ درصدی کل کشور قرار دارد و تورم سالانه آن نیز ۵۲۶ درصد در برابر نرخ ۶۲ درصدی کل اقتصاد ثبت شده است، اما این ارقام به هیچ عنوان نشانه آرامش در بازار پوشاک نیست. برعکس، تورم ماهانه بالاتر از میانگین اقتصاد نشان می‌دهد فشار هزینه‌ها همچنان در حال انتقال به نرخ نهایی کالاهاست و بازار پوشاک وارد موج جدیدی از افزایش نرخ شده است.

■ **تورم و کاهش قدرت خرید**

ساختار صنعت پوشاک به گونه‌ای است که بخش قابل توجهی از هزینه تولید آن به مواد اولیه وابسته است. پارچه، نخ، الیاف مصنوعی، رنگ، دکمه، زیپ، لوازم جانبی و حتی ماشین‌آلات تولید یا وارداتی هستند با نرخ آنها مستقیماً از نرخ ارز تأثیر می‌گیرد. بنابراین هر نوسان ارزی، هزینه تولید را در زنجیره پوشاک بالا می‌برد. در کنار آن، رشد دستمزد، هزینه حمل‌ونقل، اجاره واحدهای تولیدی و فروشنده‌ای، مالیات، بیمه و هزینه انرژی نیز نرخ تمام‌شده را افزایش داده است.

اما تفاوت بازار پوشاک با بسیاری از بازارهای دیگر در سمت تقاضاست. پوشاک کالایی ضروری است اما خرید آن در اغلب موارد قابلیت تعویق دارد. زمانی که درآمد خانوارها متناسب با تورم افزایش پیدا نمی‌کند، نخستین واکنش مصرف‌کنندگان حذف خریدهای غیرضروری یا به تعویق انداختن آنهاست. به همین دلیل، بسیاری از خانواده‌ها به جای خرید لباس نو، مدت زمان استفاده از پوشاک خود را افزایش می‌دهند یا خرید را تنها به

با ابلاغ مصوبه جدید هیات وزیران و در اجرای قانون بودجه سال ۱۴۰۵، وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت ارتباطات، وزارت نفت، بانک مرکزی و فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف شدند زیرساخت‌های لازم برای انتقال سهمیه سوخت از کارت هوشمند سوخت به کارت بانکی مالکان خودرو را ایجاد و عملیاتی کنند.

گفتنی است هیات وزیران این مصوبه را در جلسه ۷ تیرماه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی تصویب کرد.

به گزارش ایسنا، طرح اتصال کارت سوخت به کارت بانکی حدود چهار سال قبل مطرح و هدف آن کاهش هزینه‌های صدور کارت‌های مجزا و توزیع عادلانه‌تر یارانه سوخت اعلام

انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی کلید خورد

انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی را فراهم کند و آیین‌نامه اجرایی آن نیز تا پایان اردیبهشت به تصویب برسد. با وجود این الزام قانونی، مسئولان تأکید کردند اجرای طرح به آماده‌سازی زیرساخت‌ها و رفع ملاحظات امنیتی وابسته است. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی اوایل تابستان امسال اعلام کرد در صورت تصویب آیین‌نامه اجرایی توسط هیات وزیران، این شرکت آمادگی اجرای طرح را دارد و نشست‌های متعددی میان دستگاه‌های مسئول برگزار شده و پیش‌نویس آیین‌نامه در کمیسیون اقتصادی دولت در دست بررسی است. از سوی دیگر وزارت نفت اعلام کرد با اصلاح زیرساخت‌ها، طرح تا پایان شهریور به بهره‌برداری خواهد رسید.

شد. درباره این موضوع از سال‌های قبل نیز صحبت‌هایی شده بود به گونه‌ای که وزیر پیشین ارتباطات و فناوری اطلاعات در سال ۱۳۹۷ از اتصال کارت سوخت به کارت‌های بانکی خبر داد و حتی تا اردیبهشت سال ۱۳۹۸ تصمیم بر اتصال کارت سوخت و کارت بانکی وجود داشت، اما در تابستان همان سال تأکید شد این کار زمانی قابلیت اجرایی دارد که سهمیه‌بندی اعمال شود و در آن زمان برنامه‌ای برای سهمیه‌بندی بنزین وجود نداشت، بنابراین اتصال کارت بانکی به کارت سوخت اجرایی نشد.

بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۴، وزارت نفت مکلف شده بود با همکاری بانک مرکزی ظرف چهار ماه از ابتدای سال امکان

رئیس سازمان برنامه و بودجه نیز سال گذشته اعلام کرد با مصوبه کمیسیون تلفیق در سال ۱۴۰۵، ۱۰۰ درصد سهمیه بنزین از کارت سوخت افراد به کارت بانکی آنها منتقل خواهد شد؛ موضوعی که در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ نیز سقف انتقال آن ۱۰۰ درصد تعیین شده است. به این ترتیب، برخلاف سال‌های گذشته که طرح در حد پیشنهاد باقی می‌ماند، این بار چارچوب زمانی و قانونی مشخصی برای آن تعریف شده است.

در نهایت محسن پاک‌نژاد -وزیر نفت- اواخر خرداد ماه از آماده بودن زیرساخت‌های اجرای کارت بانکی خبر داد و اجرای آن را منوط به همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی دانست.